

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Konton iyo Kow

Astaanta Macbudka: Daah-ka-rogidda Siraha Xidhiidhka Ilaahnimada iyo Dadnimada

Jeff Pippenger
2024-03-22

Labada ul waxaa la isu geeyaa si ay macbud keliya u noqdaan. Afartan iyo lix oo ah astaanta macbudka, waana afartan iyo lix sannadood oo kala sooca maxaabiisnimadii boqortooyada woqooyi iyo maxaabiisnimadii boqortooyada koonfureed. Markii ku tumashadii meesha quduuska ah iyo ciidankuba dhammaato wakhtiga ugu dambaysta ee sannadka 1798, waa afartan iyo lix sannadood oo labada ul ku midaynaya macbud. Laga bilaabo 723 BC ilaa 677 BC, macbudka waa la dumiyeey oo lagu tuntay. Sannadka 1798 ku tumashadu way dhammaatay, oo marka la gaadhay 1844, macbud baa la taagay. Halkaas waxay ahayd inay quruun keliya ku noqdaan, iyagoo leh boqor keliya, oo ay dembiga u joojiyaan weligood. Taasu waxay ahayd qorshaha, laakiin fallaagadii 1863 ayaa qorshaha dib ugu riixday 2001.

Bawlos wuxuu kaniisadda u aqoonsanayaa inay tahay jidhka, Masiixana inuu yahay madaxa; Bawlosna jidhka wuxuu u adeegsadaa calaamad u ah flesh-ka. Flesh-ka iyo jidhku waa ereyo is-beddelan kara marka loo eego Bawlos.

Waayo, haddii aad sida jidhka u noolaataan, waad dhiman doontaan; laakiin haddii aad xagga Ruuxa ku dishaan falimaha jidhka, waad noolaan doontaan. Rooma 8:13.

Naqshadda macbudka aadanaha waxa lagu saleeyey naqshadda macbudka Ilaah. Jirka, oo ah Kaniisadda, wuxuu u dhigmaa jidhka macbudka qofka keliya. Macbudka qofka gudaheeda, maskaxdu waa madaxa, jirkuna waa jidhka.

Waayo, innagu waxaynu nahay xubno jidhkiisa ka mid ah, hilibkiisa iyo lafihiisaba. Sidaas daraaddeed nin wuxuu ka tegi doonaa aabbihiis iyo hooyadiis, oo wuxuu ku dhegi doonaa naagtiisa, labadooduna waxay noqon doonaan isku hilib. Tanu waa qarsoodi weyn; laakiinse waxaan ka hadlayaa Masiixa iyo kiniisadda. Efesos 5:30–32.

Macbudkii Yooxanaa lagu amray inuu qiyaaso, markii dhawaaqa malaa'igta toddobaad uu calaamadeeyey bilowga hawsha dhammaystirka qarsoodiga Ilaah, wuxuu ahaa macbudka Ilaah; hase yeeshee macbudka dadka waxaa lagu abuuray ekaanta macbudka Ilaah. Waa astaamo la isu adeegsan karo. Muuse wuxuu buurta saarnaa lix iyo afartan maalmood markii la tusay hannaankii uu adeegsan lahaa marka uu taagayo taambuuggii dhulka. Hannaankaas waxaa laga soo qaatay macbudka jannada.

Masiixu wuxuu ahaa macbudkii jannada, oo jidhka lagu muujiyey, isagaana metela qaabka macbudka aadanaha, waayo dadka waxaa lagu abuuray suuraddiisa. Sababtaas aawadeed, qaabka macbudka aadanaha waxaa lagu metelaa afartan iyo lix koromosoom.

Macbudyadu si nebinnimo ahaan waa isweydaarsan karaan. Sidaas darteed, macbudkii Yooxanaa lagu amray inuu qiyaaso wuxuu ka koobnaa laba qol oo keliya, isagoo aan lahayn barxad. Qolka kowaad wuxuu u taagan yahay macbudka aadanaha, kiniisadda (aroosadda), quruunta, jidhka, kaas oo ah jidhka hilibka. Qolka labaad wuxuu u taagan yahay macbudka rabbaaniga ah, arooska, boqorka, madaxa, kaas oo ah maskaxda. Ballanqaadka axdiga weligiis ah ee loo rumoobayo boqol iyo afar iyo afartan kun maalmaha ugu dambeeya, waxaa lagu muujiyey labada ul ee Yexesqeel cutubka soddon iyo toddobaad. Waxaa lagu muujiyey macbudkii Yooxanaa, kaas oo ka kooban laba qol. Waxaa lagu muujiyey qeexitaannadii gaarka ahaa ee Bawlos ee ku saabsan qarsoodiga Masiixa ee ku jira rumaystaha, oo ah rajada ammaanta.

Shaqada xidhidda boqol iyo afartan iyo afar kun waa shaqada si joogto ah loogu midaynayo Ilaahnimada iyo bini'aadannimada. Shaqadaas waxaa la dhammaystiraa inta lagu jiro dhawaaqa Buunka Toddobaad. Isku-darkaasi waxa uu ku matalan yahay, sadar ka sarreeya sadar, siyaalo kala duwan oo Qorniinka ku jira. Shaqada xaqiinta iyo quduus-ka-dhigidda waa erayada fiqiga ee shaqadaas lagu tilmaamo. Xaqsiintu waa shaqada Masiixa sidii Beddelkeenna, shaqada quduus-ka-dhigidduna waa shaqada Masiixa sidii Tusaalaheenna. Xaqsiintu waxay ka dhigan tahay xuquuqdayada jannada, quduus-ka-dhigidduna waxay ka dhigan tahay u-qalmitaankeenna jannada. Labadaas shaqoba waxa loo soo gaadhsiiyaa rumaystaha joogitaanka Ruuxa Quduuska ah. Shaqadaas waxa lagu matalaa sidii qorista shareciga Ilaah lagu qoro qalbiyada iyo maanka kuwa lagu aqbalay axdiga weligiis ah.

“Maskaxdu” waxay meteshaa qolkii macbudka ku jiray ee madaxu deggan yahay. Maskaxdu waa waxa loo yaqaan dabecadda sare, taas oo ka soo horjeedda jidhka, oo ah dabecadda hoose. Maskaxda waxaa metela fikradahayaga; jidhkana waxaa metela dareennadeenna.

“Kuwo badan ayaa la kulma murugo aan loo baahnayn. Maskaxdooda ayay ka jeediyaan Ciise, oo si xad-dhaaf ah ugu jeediyaan naftooda. Dhibaatooyinka yaryar way buunbuuniyaan, oo niyad-jebin bay ka hadlaan. Waxay galeen dembiga weyn ee ah gunuunaca aan loo baahnayn ee ka dhan ah maamulidda Eebbe. Wax kasta oo aynu haysanno iyo waxa aynu nahayba, Eebbe ayaa lagu leenahay. Isagu wuxuu ina siiyey awoodo, kuwaas oo, ilaa xad, la mid ah kuwa isaga qudhiisu leeyahay; waana inaynu si dadaal leh ugu hawlannaa horumarintooda, ee ma aha in aynu nafta ka farxinno oo kor u qaadno, balse si aynu isaga u ammaanno.”

“Waa inaynaan oggolaan in maskaxdeennu laga weeciyo daacadnimada Ilaah. Masiixa dhexdiisa waynu ku farxi karnaa waana inaynu ku faraxnaa, waana inaynu kasbannaa caadooyin is-xakamayn ah. Xataa fikirradaba waa in lagu hoos keenaa doonista Ilaah, dareennaduna ay ku jiraan xukunka caqliga iyo diinta. Male-awaalkeenna nalooma siin in loo daayo inuu xad-dhaaf ku ordo oo jidkiisa u maro, iyada oo aan wax dadaal ah loo gelin xannibid iyo edbin. Haddii fikirradu qaldan yihiin, dareennaduna way qaldami doonaan; fikirrada iyo dareennaduna marka la isu geeyo waxay sameeyaan dabecadda akhlaaqda. Marka aynu go'aansanno in innaga oo Masiixiyiin ah aan nalaga doonayn inaan xakamayno fikirradeenna iyo dareennadeenna, waxa aynu gelaynaa saamaynta malaa'igaha sharka leh, oo aynu ku casuunnaa joogitaankooda iyo xukunkooda. Haddii aynu u hoggaansanno dareenkeenna degdegga ah oo aynu u oggolaanno fikirradeenna inay ku socdaan jidka tuhunta, shakiga, iyo gunuunaca, waynu murugoon doonnaa, nolosheenuna waxay caddayn doontaa

guul-darro.” Review and Herald, April 21, 1885.

Fikradaha iyo dareennadu marka ay isu yimaadaan waxay ka kooban yihiin dabeecadda akhlaaqiga ah. Dabeecaddeenu waxay ka kooban tahay dabeecad hoose iyo mid sare; maanku waa dabeecadda sare, oo haddii fikirrada maanka la quduus yeelo, dareennadeennuna way quduusmi doonaan. Tani waa sababta oo ah maanku waa dabeecadda sare ee xukunta labadaas dabeecadood ee ka kooban aadaminnimadeenna. “Awoodaha” loo qorsheeyey inay qayb ka noqdaan jiritaankeenna, “ilaa xad,” waxay “la mid yihiin kuwii” Masiixu “leeyahay,” waayo waxa nala abuuray ekaantiisa, oo innaguna waa inaynu “si aad ah ugu hawl-karnaa horumarinta” “awoodahaas.”

Awoodaha ka mid ah dabeecadda sare, ama maskaxda banii’adamka, waa garasho, xusuus, damiir, iyo gaar ahaan doonista.

“Qaar badan ayaa is weydiinaya, ‘Sidee baan isu dhiibiddayda Ilaah ugu samayn karaa?’ Waxaad doonaysaa inaad naftaada isaga siiso, laakiin waxaad ku liidataa xoogga akhlaaqda, waxaad addoon u tahay shaki, oo waxaa ku talinaya caadooyinkii nololshadii dembiga. Ballanqaadyadaada iyo go’aannadaadu waxay la mid yihiin xadhko ciid ka samaysan. Ma xakamayn kartid fikirradaada, damacyadaada, iyo kalgacaylladaada. Ogaanshaha ballanqaadyadaadii jabay iyo yaboohyadii aad ka baxday waxay daciifiyaan kalsoonida aad ku qabto daacadnimadaada, waxayna kugu keenaan inaad dareento in Ilaah aanu ku aqbali karin; laakiin uma baahnid inaad quusato. Waxa aad u baahan tahay inaad fahamto waa xoogga runta ah ee doonista. Tanu waa awoodda wax xukunta ee ku jirta dabeecadda aadanaha, awoodda go’aanka ama doorashada. Wax walba waxay ku xidhan yihiin hawlgalka saxda ah ee doonista. Awoodda doorashada Ilaah wuxuu siiyey dadka; iyagaa leh inay isticmaalaan. Ma beddeli kartid qalbigaaga, mana awooddid naftaada inaad jacaylkiisa Ilaah siiso; laakiin waad dooran kartaa inaad isaga u adeegto. Waxaad isaga siin kartaa doonistaada; markaas isagu wuxuu kugu dhex shaqayn doonaa inaad doonato oo aad samayso sida raallinimadiisa wanaagsan waafaqsan. Sidaas daraaddeed dabeecaddaada oo dhan waxaa la hoos keeni doonaa xukunka Ruuxa Masiixa; kalgacaylladaadu isaga ayay ku soo ururi doonaan, fikirradaaduna isaga ayay la jaanqaadi doonaan.”

“Rabitaanka wanaagga iyo quduusnimadu waa sax ilaa inta ay gaadhaan; laakiin haddii aad halkan ku joogsato, waxba kuma tari doonaan. Dad badan ayaa lumi doona iyagoo rajaynaya oo doonaya inay Masiixiyiin noqdaan. Ma ay gaadhaan heerka ay doonistooda Ilaah ugu dhiibaan. Haatan ma doortaan inay Masiixiyiin noqdaan.

“Iyada oo si sax ah loo adeegsado doonista, isbeddel dhamaystiran ayaa laga samayn karaa nololshada. Markaad doonistaada u dhiibto Masiixa, waxaad isu xidhaysaa xoogga ka sarreeya madaxnimooyinka iyo awoodaha oo dhan. Waxaad xagga sare ka heli doontaa xoog kugu haya adkaysi, sidaas darteedna, adigoo si joogto ah isu dhiibaya Ilaah, waxaa lagu suurtagelin doonaa inaad ku noolaato nololsha cusub, taasoo ah nololsha iimaanka.” Tallaabooyinka loo Qaado Masiixa, 47, 48.

Awoodda doonistu waa “awoodda xukunta” ee ku jirta dabeecadda aadanaha, taliyuhuna wuxuu ku yaal qaybta macbudka aadanaha ee la xidhiidha “awoodda ka sarraysa madaxnimooyinka iyo amar

kasta.” Meesha uu ku dhaco midowga Ilaahnimada iyo bini-aadannimada ee macbudka aadanaha waa qalcadda nafta. Qof kasta oo bini-aadan ahi wuxuu leeyahay qalcad, waxaana deggan ama Masiixa, ama cadowga weyn ee Masiixa.

“Markuu Masiix la wareego qalcadda nafta, wakiilka aadamigu wuxuu la noqdaa mid isaga la mid ah. Oo kii Masiixa la mid ah, isagoo sii haynaya midnimadiisa, isaga carshiga ugu fadhiisinaya qalbiga, oo amarradiisana addeecaya, wuxuu ka nabadgalaa dabinnada kan sharka leh. Isagoo Masiixa la midoobay, wuxuu isu uruursadaa nimcooyinka Masiixa, oo wuxuu Rabbiga u quduus ka dhigaa xoogga, kartida, iyo awoodda si nafaha loogu soo jiido isaga. Isaga oo lala shaqaynaya Badbaadiyaha wuxuu noqdaa aaladda uu Ilaah ku shaqeeyo. Markaas marka Shaydaanku yimaado oo uu ku dadaalo inuu nafta la wareego, wuxuu ogaanayaa in Masiixu ka dhigay isaga mid ka xoog badan ninka xoogga badan ee hubaysan.” Review and Herald, December 12, 1899.

Qalcadda nafta waa qalbiga iyo maskaxda aadanaha. Ballanqaadka axdiga cusub wuxuu aqoonsanayaa saddex ballan oo waaweyn oo loo sameeyey mu’inka. Waxaa loo ballanqaaday inuu yeelan doono dhul uu ku noolaado, sida Beertii Ceeden u ahayd Aadan iyo Xaawo, taas oo iyaduna ka dhiganayd dhulkii la ballanqaaday ee axdigiisa la lahaa Israa’iiltii hore, taas oo iyaduna ka dhiganayd dhulka ruuxiga ah ee ammaanta badan ee Israa’iilta ruuxiga ah, kuwaas oo saddexduba markhaati u yihiin, sadar ka sarreeya sadar, ballanqaadka ah dhulka dib loo cusboonaysiin doono, kuwa ka adkaada sida Isagu uga adkaaday.

Markii Aadan iyo Xaawo ay dembaabeen, waxaa “lagu kala eryay” Beertii Ceeden muddo “toddoba goor”, waxaana dhulka laga dhigaa mid cusub toddoba kun oo sannadood dabadeed, Beertii Ceedenna waa la soo celiyaa. Kala firdhinta Israa’iiltii hore muddo “toddoba goor” ah, waxaa tusaale u ahayd kala firdhintii Aadan iyo Xaawo. Axdigu wuxuu ballanqaadaa dhul lagu noolaado, waxaana taas ahayd ballanqaadkii Ceeden dib loo soo celiyey. Ku tumashada meesha quduuska ah iyo ciidankuba waxay ka dhigan tahay korodhka sii kala daraya ee dembiga ee ku dhex faafay qoyska aadanaha, kaas oo ka billowday dembigii Aadan.

Labada ballanqaad ee kale ee axdiga waa in kuwa aaminka ah ay heli doonaan jidh cusub iyo maskax cusub, taas oo ah xataa maskaxda Masiixa. Jidhku waa hilibka, dabecadda hoose, oo marka loo eego Masiixa waa kaniisadda. Maskaxdu waa dabecadda sare; waa waxa Sister White ay ku tilmaantay “qalcadda nafta.” Bawlos si cad buu u barayaa in aynu helno maskaxda Masiixa isla daqiiqadda aynu aqbalno shuruudaha injiilka, marka aynu xaq ka dhigno. Waxa kale oo uu barayaa in aynaan helin jidh cusub oo la ammaanay ilaa Imaatinka Labaad.

Bal eega, waxaan idin tusayaa qarsoodi; kulligeen seexan mayno, laakiinse kulligeen waa layna beddeli doonaa, daqiiqad gudaheed, ilbidhiqsi yar gudaheed, buunka ugu dambeeya; waayo, buunku waa dhawaaqi doonaa, kuwii dhintayna waxaa loo sara kicin doonaa iyagoo aan qudhun lahayn, innagana waa nala beddeli doonaa. Waayo, kan qudhma waa inuu huftaa aan-qudhun, kan dhintana waa inuu huftaa dhimasho-la’aan. Haddaba marka kan qudhmahu hufto aan-qudhun, oo kan dhintahu hufto dhimasho-la’aan, markaas waxaa rumoobi doona erayga qoran, Geeridu waxaa lagu liqay guul. Geeriyow, meeday mudistaadii? Qabriyoow, meeday guushaadii? Mudista geeridu waa dembi; xoogga dembiguna waa sharciga. 1 Korintos

15:51–56.

Caqiido uu Yooxanaa sheegay in uu ku tilmaamayo kuwa rumaysta waxbarashooyinka khiyaanada leh inay yihiin kuwa ka gees ah Masiixa, ayaa ku doodaya in Masiixu aanu marnaba qaadan jidh u nugul saamaynta dembiga ee ku bilaabatay inay taabato qoyska aadanaha tan iyo dembigii Aadan.

Oo ruux kasta oo aan qiran in Ciise Masiix jidh ku yimid, Ilaah kama aha; tanu waa ruuxii kan Masiixa ka geesta ah, kaas oo aad maqasheen inuu iman doono; haddana imminka durba dunida ayuu ku jiraa. 1 Yooxanaa 4:3.

Khamriga Baabuloon (kan Masiix-diidka) ee bara “Uuraysigii Aan Wasakhda Lahayn”, ayaa ku andacoota in Maryan laga dhigay kaamil, sida Aadan iyo Xaawo ahaayeen dembiga ka hor, si dhalashada Ciise ay ugu dhisnaato uuraysi ka yimid Ilaahnimada (Ruuxa Quduuska ah), oo ay la midoobto dadnimo kaamil ah (Maryan). Caqiidada beenta ah ee Uuraysiga Aan Wasakhda Lahayn kama hadlayso goortii Ciise lagu uuraystay uurkii Maryan, balse waxay ka hadlaysaa sida Maryan loogu uuraystay kaamilnimadii Aadan iyo Xaawo. In la soo jeediyo in jidhkii Masiixu isu qaatay markii uu u yimid inuu binu-aadmiga furto uu ahaa jidh aan dembi lahayn, oo aan sidin raadadka dhaxalka, waa waxbarid ka timid Masiix-diidka.

Waayo, kuwa badan oo wax khiyaaneeya ayaa dunida soo galay, kuwaas oo aan qiranayn in Ciise Masiix jidh ahaan u yimid. Kanu waa khiyaaneeye iyo kan Masiixa ka gees ah. 2 Yooxanaa 1:7.

Markii Masiixu sara kacay, waxyigu si taxaddar leh ayuu u tilmaamayaa in markaas uu lahaa jidh ammaansan. Sara-kiciddiisu waxay astaan u ahayd sara-kicidda kuwa xaqa ah ee Imaatinka Labaad, waana halkaas meesha aynu ku helayno ballanqaadkii axdiga ee jidh cusub.

“Waqtigii ayaa yimid Masiixu ugu kori lahaa carshiga Aabbihiis. Isagoo ah guuleyste rabbaani ah, wuxuu ku sigtay inuu ku laabto maxkamadaha samada isaga oo sida bililiqadii guusha. Ka hor dhimashadiisii wuxuu Aabbihiis ku dhawaaqay, ‘Waxaan dhammeeyey shuqulkii aad i siisay inaan sameeyo.’ Yooxanaa 17:4. Sarakiciddiisa dabadeedna, in muddo ah ayuu dhulka ku hadhay, si xertiisu ula qabsato isaga jidhkiisii sara kacay oo la ammaanay. Haddaba wuxuu diyaar u ahaa kala tegidda. Wuxuu xaqiijiyey xaqiiqada ah inuu yahay Badbaadiye nool. Xertiisu mar dambe uma baahnayn inay isaga la xidhiidhiyaan qabriga. Waxay ka fikiri kareen isaga isagoo la ammaanay hortiisa koonka samada.” The Desire of Ages, 829.

Ballankii axdiga ee dhul lagu dego waxa uu rumoobayaa marka dhulka la cusboonaysiiyo, marka Ceeden la soo celiyo oo “toddobada wakhti” (toddoba kun oo sannadood), kala firdhintii banii-aadmiga Aadamkii kowaadna la soo gabagabeeyo. Ballankii axdiga ee jidh cusub oo la ammaaneeyeyna waxa la bixiyaa Imaatinka Labaad, ilbidhiqsi gudaheed.

“Sheekada Beytlaxam waa mawduuc aan dhammaad lahayn. Dhexdeeda waxaa ku qarsoon ‘moolka hodantinimada xigmadda iyo aqoonta Ilaah.’ Rooma 11:33. Waxaannu la yaabnaa allabarigii Badbaadiyaha ee uu ku beddeshay carshigii jannada iyo qabaalka xoolaha, iyo wehelnimadii malaa’igta caabudda iyo dugaagga xerada. Kibirka iyo isku-filnaanta aadanuhu waxay hortiisa ka taagan yihiin iyadoo la canaanayo. Hase ahaatee, tani waxay ahayd oo

keliya bilowgii is-hoosaysiintiisii yaabka lahayd. Waxay ahaan lahayd dullinimo ku dhow aan xad lahayn in Wiilka Ilaah uu qaato dabeecadda aadanaha, xataa markii Aadan ku taagnaa daahirnimadiisii Ceeden. Laakiin Ciise wuxuu aqbalay dadnimada markii jinsigu uu daciifiyey afar kun oo sannadood oo dembi ah. Sida ilmo kasta oo Aadan ahba, wuxuu aqbalay natiijooyinka ka dhashay shaqaynta sharciga weyn ee dhaxalka. Waxa ay natiijooyinkaas ahaayeen waxaa lagu muujiyey taariikhda awoowayaashiisii dunida. Wuxuu la yimid dhaxal noocaas ah si uu ula qaybsado murugadeenna iyo jirraabahayaga, oo uu noo siiyo tusaalaha nolol aan dembi lahayn.” The Desire of Ages, 48.

Marka nin uu buuxiyo shuruudaha injiilka, isla markiiba waxa uu helaa maanka cusub, kaas oo ah xataa maanka Masiixa; hase yeeshee jidhka, ama sida Bawlos ugu yeedho hilibka, waxaa la beddelaa Imaatinka Labaad. Dabeecadda hoose, oo ka kooban dareennada, lagama tirtiro marka qofku soo noqdo. Dareennadaas, oo ah qayb ka mid ah dabeecadda anshaxa, way sii jiraan ilaa Imaatinka Labaad. Dareennadaasi waxay metelaan nidaamka shucuureed ee la xidhiidha nidaamka hormoonnada. Waxay metelaan dareemayaasha la xidhiidha habdhiska neerfaha. Dhammaan qaybaha dabeecadda hoose ee aadanaha ee loo tixgeliyo dareenno waxaa loo qaybiyaa laba qaybood oo aasaasi ah. Nooc ka mid ah dareennadu waa janjeeraadyada aynu ka dhaxalnay awoowayaasheen, noocyada kale ee dareennaduna waa janjeeraadyo la kobciyey oo aynu ku samaysannay doorashooyinkeenna.

Qaar ka mid ah u janjeeridda la iska dhaxlo waa qayb ka mid ah qaab-dhismeedka aadanaha, qaarna noocyada u janjeeridda la iska dhaxlo waa kuwo xagga shar u jeeda. Noocyada dareennada la kobciyey waa kuwa aynu ku aasaasno doorashooyinkeenna gaarka ah, halka u janjeeridda la iska dhaxlona lagu gudbiyo “sharciga weyn ee dhaxalka.”

Ciise wuxuu “qaatay dabeecadda aadanaha markii jinsigu uu daciifiyey afar kun oo sannadood oo dembi ah. Sida ilmo kasta oo Aadan ka dhashay, wuxuu qaatay natiijooyinka ka dhasha hawlgalka sharciga weyn ee dhaxalka. Waxa ay natiijooyinkaas ahaayeen waxaa lagu muujiyey taariikhda awoowayaashiisii dunida joogay. Wuxuu la yimid dhaxal noocaas ah si uu ula qaybsado murugadeenna iyo jirraabahayaga, uguna siiyo tusaalaha nolol aan dembi lahayn.” Iyadoo ay saarnaayeen natiijooyinkii afar kun oo sannadood ee hawlgalka sharciga weyn ee dhaxalka, Ciise had iyo goorba wuxuu u hayey janjeeraadahaas kuwo ka amar hooseeya isaga oo adeegsanaya doonistiisa, mar qudhana kama uu qayb qaadan kobcinta wax dareenno dembi leh ah.

Haddii Ciise aqbali lahaa jidh bini’aadan ah, sida uu u matalayay Aadan iyo Xaawo ka hor intaanay dembaabin, isaga oo aan aqbalin natiijooyinka daciifnimadii bini’aadannimada ee ka dhalatay afar kun oo sannadood oo hoos-u-dhac ah, markaas ma uu noqon lahayn Tusaale muujinaya sida ilmo kasta oo Ilaah ah uga adkaan karo.

Waxaannu daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Qaar badan ayaa u arka khilaafkan u dhexeeya Masiixa iyo Shayddaanka inuusan wax xidhiidh gaar ah la lahayn noloshooda gaarka ah; sidaas darteedna dano badan uguma jiro. Habase yeeshee, gudaha xuduudda qalbi kasta oo bini’aadan ah murankan ayaa dib loogu celiyaa. Marna qofku kama baxo safafka sharka si uu ugu adeego Ilaah isagoon la kulmin

weerrada Shaydaanka. Duufsiyadii Masiixu ka hor yimid waxay ahaayeen kuwii aynu u aragno inay aad noogu adag tahay in aynu iska caabbinno. Waxaa isaga loogu soo jeediyey qiyaas aad uga sii weyn, sida dabeecaddiisu uga sarraysa tayada teena. Iyadoo culayska cabsi leh ee dembiyada dunidu dusha ka saarnaayeen, Masiixu wuxuu ka gudbay imtixaankii damaca, jacaylka dunida, iyo jacaylka ismuujinta ee keena ismoodsiiska. Kuwanu waxay ahaayeen jirraadihii ka adkaaday Aadan iyo Xaawo, oo si fudud inooga adkaada innaguna.

Shaydaan wuxuu dembigii Aadan u soo qaatay caddayn ah in sharciga Ilaah aanu caddaalad ahayn, oo aan la addeeci karin. Masiixu, isagoo qaadanaaya dadnimadeenna, wuxuu ahaa inuu soo furto guuldarradii Aadan. Laakiin markii Aadan uu weeraray jirraaduhu, wax saamayn ah oo dembi leeyahay kuma ay oollin isaga. Wuxuu taagnaa xoogga ragannimo kaamil ah, isagoo haysta awoodda buuxda ee maskaxda iyo jidhka. Waxaa ku hareeraysnaa ammaanta Ceeden, wuxuuna maalin kasta la lahaa wadaagis makhluuqaadka samada. Sidaas ma ahayn Ciise markii uu galay cidlada si uu Shaydaan ula halgamo. Afar kun oo sannadood ayay aadamuhu ku sii yaraanayeen xoogga jidheed, awoodda maskaxeed, iyo qiimaha anshaxa; Masiixuna wuxuu dusha saaray itaaldarradii dadnimadii xumaatay. Sidaas oo keliya ayuu uga samatabbixin karay aadanaha gunta ugu hoosaysa ee bahdilaaddiisa.

“Qaar badan waxay ku andacoodaan in aanay suurtagal ahayn in Masiixa uu jirraad kaga adkaado. Markaas isagu laguma meelayn kari lahayn booskii Aadan; mana uu heli kari lahayn guushii uu Aadan ku guul darreystay inuu helo. Haddii aynu si uun u leenahay halgan ka sii daran kii Masiixu lahaa, markaas isagu ma uu awoodi lahayn inuu inagu gargaaro. Laakiin Badbaadiyaheenna wuxuu qaatay dadnimada, isaga oo leh dhammaan tabardarriyaheeda. Wuxuu qaatay dabeecadda aadanaha, iyadoo ay la jirto suurto-galnimada in loo gacan galo jirraabadda. Ma hayno wax aynu qaadanno oo aanu isagu u adkaysan.”

“Masiixna, sida lammaanahii quduuska ahaa ee Ceeden ku sugnaa, rabitaankii cuntadu wuxuu ahaa saldhigga jirraabaddii ugu horraysay ee weyn. Halkii burburku ka bilaabmayba, shaqada furashadeenna waa inay ka bilaabataa. Sida Aadan ugu dhacay ku raaxaysiga rabitaanka cuntada, sidaas oo kale Masiixu waa inuu ku guulaystaa diidmada rabitaanka cuntada. ‘Markuu afartan maalmood iyo afartan habeen soomanaa dabadeed wuu gaajooday. Oo markii jirraabahu u yimid, wuxuu ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka Ilaah, amar in dhagaxyadani kibis noqdaan. Laakiin isagu wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay, Dadku kuma noolaado kibis oo keliya, laakiinse wuxuu ku noolaadaa eray kasta oo afka Ilaah ka soo baxa.’

“Laga soo bilaabo wakhtigii Aadan ilaa kii Masiixa, is-raacinta nafta ayaa kordhisay xoogga damacyada iyo xamaasadaha, ilaa ay ku dhowaadeen inay yeeshaan xukun aan xad lahayn. Sidaas daraaddeed dadku waxay noqdeen kuwo liita oo cudurroobay, oo naftooda gudahoodna wax aan suurtagal ahayn bay u ahayd inay ka adkaadaan. Wakiilka aadanaha awgiis, Masiixu wuu guulaystay isagoo u adkaystay imtixaankii ugu darnaa. Aawadeenna aawadeed, Isagu wuxuu muujiyey is-xakamayn ka xoog weyn gaajo ama dhimasho. Guushan ugu horraysayna waxaa ku jiray arrimo kale oo gala dhammaan halgannadeenna aan kula jirno quwadaha gudcurka.” *The Desire of Ages*, 117.